

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocata Rodica Bevziuc în numele părții civile David Ana și de procurorul adjunct interimar al procurorului Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, în privința inculpatului

*David Ghenadie XXXXXXXXXXX, născut la
xx xxxxx xxxx în s. XXXXXXXX, r-nul XXXXXX Xxx, locuitor
al mun. XXXXXXXX, str. XXXXXXXXXXXXXXXX x/x ap.xx, fără
antecedente penale.*

Termenul de examinare,

instanța de fond: 14.01.2016 – 05.12.2016,

instanța de apel: 14.12.2016 – 21.02.2017,

instanța de recurs: 25.05.2017 – 28.06.2017.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 5 decembrie 2016, David Ghenadie a fost condamnat în baza art. 320 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, adică 12.000 lei.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui David A. prejudiciul moral în mărime de 20.000 lei, în rest acțiunea civilă fiind respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul David Ghenadie, știind cu certitudine că Hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 6 martie 2015, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea locului de trai a copilului minor David D. pe lângă mama acestuia David A. este definitivă și executorie, ignorând graficul de întrevederi stabilit prin Decizia Autorității Tutelare Anenii Noi nr. 590 din 26.03.2015, a tăinuit locul aflării copilului pe care l-a luat la 27.06.2015 și nu l-a mai reîntors.

Astfel, la 05.10.2015, prin Hotărârea Judecătorei Anenii Noi, asupra cauzei contravenționale intentate la 27.07.2015 în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional, David G. a fost sancționat contravențional pentru neexecutarea intenționată și eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată din 06.03.2015.

Ulterior, continuându-și acțiunile sale ilegale, în perioada de timp de la 05.10.2015 până la 19.10.2015, urmărind scopul neexecutării Hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, cu privire la stabilirea locului de trai al minorului David D. pe lângă mama David A., cunoscând cu certitudine că prin acțiunile sale ilegale atentează grav la relațiile sociale referitoare la asigurarea autorității judecătorești, afectând intenționat drepturile părților în favoarea căror s-a pronunțat instanța judecătorească rămasă definitivă, a refuzat s-o execute în vederea reintegrării fiului minor David D. în familia mamei David A., acțiune realizată doar prin executarea silită efectuată la 19.10.2015 în baza procedurii de executare nr. 037-648/2015 la intervenirea autorităților competente.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, cu indicii – neexecutarea intenționată, precum și eschivarea de la îndeplinire, a hotărârii instanței de judecată.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina declarând că acțiunile invocate în rechizitoriu se referă la perioada 5 octombrie 2015 – 19 octombrie 2015, când nu era încă aplicată sancțiunea contravențională definitivă și executorie, care a devenit astfel în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 09.11.2015, prin care a fost menținută hotărârea judecătorei Anenii Noi din 05.10.2015, fiind recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 318 Cod contravențional și aplicându-i sancțiunea contravențională în mărime de 50 unități convenționale. Rezultă, că pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești a fost pedepsit ilegal de 2 ori, urmând a fi emisă în privința sa o sentință de încetare.

Totodată, vina acestuia este dovedită prin probele administrate.

Astfel, martorul David A. a relatat că Direcția asistență socială tineret și protecție a familiei Anenii Noi, au stabilit graficul de întrevvedere a tatălui cu copilul, care a fost respectat de inculpat până la 27.06.2015, când acesta a luat copilul, comunicând că nu-l va întoarce cât ea este plecată peste hotarele țării pentru 2 săptămâni. La 6 iulie 2016 a revenit în țară, însă la nenumăratele cereri de a întoarce copilul, inculpatul nu a reacționat. La 19.10.2015, s-a prezentat la grădiniță cu colaboratorii de poliție, și inculpatul a executat hotărârea judecătorească, din acea zi copilul aflându-se împreună cu ea. Prin acțiunile inculpatului i-a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 50.000 lei.

Potrivit hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, căsătoria între David G. și David A. a fost desfăcută, locul de trai al copilului minor David D. fiind stabilit cu mama David A.

Conform încheierii din 30.09.2015, executorul judecătorec Catanoi S. a intentat procedura de executare a documentului executoriu.

Potrivit hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 05.10.2015, inculpatul a fost sancționat în baza art. 318 Cod contravențional, la amendă în mărime de 50 unități

convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015.

Argumentul inculpatului este neîntemeiat, or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 13 din 11.06.2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 320 Cod penal, se aplică sancțiuni penale pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, ca neexecutarea intenționată, precum și eschivarea de la îndeplinirea hotărârii instanței de judecată.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 16, 75-76 Cod penal, că nu s-au stabilit circumstanțe agravante și atenuante, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară și se caracterizează pozitiv, concluzionând că atingerea scopului pedepsei penale va fi posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Instanța a reținut că David A. a depus cerere de chemare în judecată solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 50.000 lei, iar prin încheierea Judecătorei Anenii Noi din 27.07.2016, ea a fost recunoscută în calitate de parte civilă în cauza penală.

Totodată, această sumă este una exagerată, iar cuantumul pagubei morale de 20.000 lei ar acoperi suferințele psihice suportate de partea civilă în urma acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința sa să fie încetat.

Apelantul a invocat, că potrivit actului de învinuire, lui i se incriminează neexecutarea intenționată a hotărârii din 06.03.2015, în perioada 05.10.2015 – 19.10.2015.

Însă, reieșind din materialele dosarului penal, acțiunile lui din perioada 05.10.2015 – 19.10.2015 nu constituie componenta de infracțiune prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal.

La 27.06.2015, potrivit graficului de întrevvedere, a luat copilul nu de la mama acestuia, care plecase peste hotarele țării cu câteva zile înainte, ci de la o persoană străină, pentru 3 zile, iar la expirarea timpului, copilul nu putea fi transmis mamei David A., deoarece aceasta era plecată peste hotarele țării de 5 zile, fără să-l anunțe. Astfel, din cauza iresponsabilității Anei David, a refuzat întoarcerea copilului, chiar după revenirea ei în țară, până la 19.10.2015.

Totodată, la 05.10.2015, prin hotărârea judecătorei Anenii Noi, a fost sancționat pe art. 318 alin. (1) Cod contravențional, pentru neexecutarea hotărârii judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, această hotărâre fiind contestată și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09.11.2015 a fost menținută.

La 30.09.2015, de către executorul judecătoresc Catanoi S. a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, documentul executoriu fiind executat la 19.10.2015, adică peste 20 de zile.

O altă procedură de executare în privința lui nu fusese intentată.

Astfel, potrivit pct. 87 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 11.06.2013, după aplicarea primei sancțiuni, autoritățile urmează să consemneze un nou termen pentru executarea obligației, astfel încât, la expirarea acestui nou termen, persoana să poată fi trasă din nou la răspundere.

Conform pct. 83 din aceeași hotărâre, după prima sancționare contravențională, cea de a doua sancționare penală urmează a fi întemeiată pe refuzul repetat al debitorului, însă, distinct, iar potrivit pct. 86 al hotărârii date, sancționarea pentru neexecutarea unei obligații legale poate avea loc doar dacă s-a făcut distincție între cele două perioade de referință, prin specificarea clară a limitelor temporale respective.

După deschiderea procedurii de executare din 30.09.2015, o altă procedură de executare în privința lui nu a fost intentată, nefiind delimitat sau consemnat un nou termen pentru executarea aceleiași obligații.

Hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 05.10.2015, potrivit căreia el a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional a devenit executorie/irevocabilă abia la 09.11.2015, pe când pretinsa neexecutare se invocă în perioada 05.10.2015 – 19.10.2015.

Astfel, el a fost condamnat de două ori pentru aceeași faptă, ceea ce contravine art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO.

Procesul penal în privința lui urmează a fi încetat, reieșind din faptul că există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

David Ghenadie a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a constatat că inculpatul este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, și anume, că știind cu certitudine că Hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 06 martie 2015, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea locului de trai al copilului minor David D. pe lângă mama acestuia David A. este definitivă și executorie, ignorând graficul de întrevederi stabilit prin decizia Autorității tutelare Anenii Noi nr. 26.03.2015, a tăinuit locul aflării copilului pe care l-a luat la 27.06.2015 și nu l-a mai reîntors.

Astfel, la 05.10.2015, prin Hotărârea Judecătorei Anenii Noi asupra cauzei contravenționale intentate la 27.07.2015, în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional, David G. a fost sancționat contravențional pentru neexecutarea intenționată și eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată din 06.03.2015.

Ulterior, continuându-și acțiunile ilegale, în perioada de timp de la 05.10.2015 până la 19.10.2015, urmărind scopul neexecutării Hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, cu privire la stabilirea locului de trai al minorului David D. pe lângă mama David A., cunoscând cu certitudine, că prin acțiunile sale ilegale atentează grav la relațiile sociale referitoare la asigurarea autorității judecătorești, afectând intenționat drepturile părților în favoarea căror s-a pronunțat instanța judecătorească rămasă definitivă, a refuzat s-o execute în

vederea reintegrării fiului minor David D. în familia mamei David A., acțiune realizată doar prin executarea silită efectuată la 19.10.2015 în baza procedurii de executare nr. 037-648/2015 la intervenirea autorităților competente.

Instanța de apel, a conchis că în acțiunile inculpatului lipsesc semnele infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, ca neexecutarea intenționată, precum și eschivarea de la îndeplinire, a hotărârii instanței de judecată.

Instanța de fond eronat a apreciat concluziile Curții Constituționale, or, în hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 11.06.2013, se menționează despre aplicarea principiului non bis in idem - după aplicarea primei sancțiuni, autoritățile urmează să consemneze un nou termen pentru executarea obligației și doar la expirarea acestui nou termen, persoana să poată fi trasă din nou la răspundere.

Astfel, potrivit pct. 83 din hotărârea menționată, după prima sancționare, cea de a doua sancționare penală urmează a fi întemeiată pe refuzul repetat al debitorului, însă distinct, iar conform pct. 86 - sancționarea repetată pentru neexecutarea unei obligații legale nu poate avea loc, doar dacă s-a făcut distincție între cele două perioade de referință, prin specificarea clară a limitelor temporale respective.

În acest context, după deschiderea procedurii de executare din 30.09.2015, o altă procedură de executare în privința lui David G. nu a mai fost intentată, astfel, nefiind delimitat sau consemnat un nou termen pentru executarea aceleiași obligații.

Conform prevederilor pct. 77-79 a hotărârii nr. 13 din 11.06.2013 a Curții Constituționale, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat că neexecutarea unei obligații legale constituie o infracțiune instantanee, care este completamente consumată prin omisiunea realizată la un moment dat printr-un fapt unic. Respectivetele raționamente sunt expuse de către Curtea Europeană în decizia *Smolickis vs. Letonia din 27 ianuarie 2005*, în care Curtea s-a pronunțat în privința sancționării repetate a unei persoane pentru neexecutarea obligației legale de a depune bilanțul financiar. Curtea Europeană a menționat că persoana a fost sancționată pentru o infracțiune succesivă ce implică reînnoirea intervenției voluntare, și nu pentru o infracțiune continuă, ale cărei consecințe ar persista fără o nouă intervenție a autorului. Art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană interzice sancționarea repetată a aceleiași persoane pentru același comportament și nu exclude sancționarea succesivă, întemeiată pe comportamente manifestate la diverse reprize, chiar dacă acestea prezintă în substanță un caracter similar sau identic (decizia *Smolickis s. Letonia și Raninen vs. Finlanda*, din 7.03.1996).

La fel, Curtea Constituțională, la pct. 88 din hotărârea nr. 13 relevă că „...doar dacă se respectă condițiile enunțate, sancționarea repetată a persoanei pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive nu vizează una și aceeași faptă continuă”.

Potrivit conținutului actului de învinuire și a materialelor dosarului penal, acțiunile inculpatului pentru perioada 05.10.2015-19.10.2015 nu întrunesc componența de infracțiune prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal, deoarece obiectul juridic al infracțiunii îl constituie relațiile sociale referitoare la asigurarea autorității hotărârilor judecătorești prin care se continuă îndeplinirea justiției. Obiect

special secundar sunt relațiile sociale referitoare la drepturile cetățenilor, care se realizează prin executarea hotărârilor judecătorești.

Latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiune sau inacțiune.

Acțiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, încearcă să lovească sau lovește, exprimă amenințări persoanelor care execută hotărârea, interdicții, săvârșesc acte de corupere a persoanelor cu funcții de răspundere obligate să controleze ori să execute această hotărâre, indiferent dacă aceste acțiuni au avut loc la începutul, mai târziu, în cursul executării hotărârilor judecătorești. Inacțiunea persoanei poate fi exprimată oral sau în scris și prin neîntreprinderea acțiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătorești, considerând că hotărârea nu este corectă etc.

Prin noțiunea de hotărâri ale instanței de judecată se înțeleg hotărârile date de către instanță în cauzele civile, penale, contravenționale, contencios administrativ, intrate în vigoare și pasibile de executare.

Latura subiectivă se manifestă numai prin intenție directă.

Făptuitorul conștientizează că prin acțiunile sau inacțiunile sale nu execută intenționat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanței de judecată și dorește acest rezultat.

Motivele neexecutării intenționate nu influențează la încadrarea faptei în baza acestui articol.

Astfel, prin hotărârea judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015 a fost desfăcută căsătoria dintre David G. și David A., fiind stabilit domiciliul copilului minor pe lângă mama David A.

La 05.10.2015, prin hotărârea judecătorei Anenii Noi, David G. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, pentru neexecutarea hotărârii judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015.

Hotărârea din 05.10.2015 a fost contestată, iar prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09.11.2015, hotărârea în cauză a fost menținută.

La 30.09.2015, de către executorul judecătoresc Cătănoi S., a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor. Documentul executoriu a fost executat de către debitorul David G. la 19.10.2015, adică peste 20 zile, iar altă procedură de executare în privința lui David G. nu a mai fost intentată, pentru perioada 06.03.2015 - 09.11.2015, adică pentru neexecutarea hotărârii judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015.

Potrivit procesului-verbal de conciliere a părților în procedura de executare nr.037-648/2015 din 16.10.2015, inculpatul a fost obligat ca în termen de 10 zile să predea copilul mamei, adică până la 26.10.2015, iar inculpatul putea benevol să predea copilul mamei și la 19.10.2015, adică până la expirarea termenului indicat, copilul a fost transmis mamei prin urmare, și din aceste considerente, se atestă că învinuirea adusă inculpatului, potrivit căreia dânsul în perioada de timp de la 05.10.2015 până la 19.10.2015 nu a executat hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, este nefondată.

5. Procurorul adjunct interimar al procurorului Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a menționat, că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia de achitare a inculpatului, deoarece acuzarea a prezentat suficiente probe concludente, pertinente și incontestabile care confirmă vinovăția inculpatului.

Instanța de fond corect a motivat sentința indicând că acțiunile inculpatului constituie neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată din 06.03.2015 și anume în perioada 05.10.2015 – 19.10.2015 a refuzat s-o execute în vederea reintegrării fiului minor David D. în familia mamei David A., acțiune realizată doar prin executarea silită efectuată la 19.10.2015, în baza procedurii de executare nr. 037-648/2015, la intervenirea autorităților competente.

La fel, instanța de fond corect și-a întemeiat concluziile pe prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 13 din 11.06.2013 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 320 Cod penal nr. 985 – XV din 18.04.2002, în redacția Legii nr. 173 din 09.07.2010 pentru modificarea unor acte legislative, invocând p. 23 al Hotărârii vizate, potrivit cărui sancțiunile penale pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea hotărârii instanței de judecată se aplică, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.

Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și-a găsit, pe deplin confirmare, instanța de apel incorect dispunând achitarea inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Rodica Bevziuc în numele părții civile David A., în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a menționat, că inculpatul greșit a fost achitat, or acțiunile lui se confirmă prin probele examinate și verificate în ședințele instanțelor de fond și de apel, fiind prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, în special latura obiectivă și subiectivă – vinovăția și scopul de eschivare de la executarea hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, ca semn obligatoriu și constitutiv a componenței prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a interpretat eronat normele dreptului material, dând prioritate probelor neconstatate în cadrul ședințelor de judecată, fără a elucida și determina circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Nici teoria și nici legiuitorul nu stabilește drept condiție pentru încadrarea acțiunilor în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, inițierea procedurii de executare silită, motiv pentru care argumentul apelantului în acest sens urmează a fi apreciat critic.

Relații sociale, în cazul dat se referă la încălcarea intenționată și directă a drepturilor Anei David, ca om, femeie și mamă și ale minorului David D. ca om,

fiu și copil, drepturi acordate de legiuitor prin multiple acte normative naționale și internaționale.

Instanța de apel, legal a admis și acțiunea civilă în cauză.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect, se reține că recursul ordinar al procurorului este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, invocându-se doar temeiurile că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate supra, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror argumente din apel nu s-ar fi expus instanța de apel, în cazul în care acuzarea nici nu a utilizat calea de atac apelul, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Totodată, art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală prevede temeiul pentru un recurs ordinar – că instanța a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită.

Dar, în recursul procurorului nu este indicat care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită și care ar fi, în asemenea caz, încadrarea juridică corectă a faptei comise, lipsind orice argumentare a ilegalității hotărârii atacate în aspectul dat (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă, că recursul ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5., 5.1. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și a prescripțiilor de drept material, în baza probelor administrate, acestea fiind motivat apreciate în temeiul prescripțiilor din art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și al coroborării lor, corect dispunând achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii imputate, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii. (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, este de reținut că soluția de achitare a inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii imputate, cât și netemeinicia recursurilor ordinare coroborează și cu următoarele împrejurări.

Conform art. 7 alin. (2) Cod penal și art. 22 alin. (1), 8 alin. (3), 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale, judecării și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, se adoptă o sentință de achitare.

La fel, potrivit jurisprudenței relevante naționale, prima sancționare conform prevederilor articolului 318 din Codul contravențional și a doua conform prevederilor articolului 320 din Codul penal se referă la ***perioade distincte, între care nu există suprapunere***. Deoarece debitorul s-a obținut să nu execute hotărârea judecătorească devenită executorie după prima sa sancționare contravențională, cea de-a doua sancționare penală se întemeiază pe refuzul său repetat, însă totuși distinct, de a se conforma legii. Sancționarea repetată pentru neexecutarea unei obligații legale nu este incompatibilă cu principiul *non bis in idem*, dacă se face distincție între cele două perioade de referință, prin specificarea clară a limitelor temporale respective. Din aceste considerente, ***după aplicarea primei sancțiuni, autoritățile urmează să consemneze un nou termen pentru executarea obligației, astfel încât, la expirarea acestui nou termen, persoana să poată fi din nou trasă la răspundere***. Doar dacă se respectă condițiile enunțate, sancționarea repetată a persoanei pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive nu vizează una și aceeași infracțiune, faptă, continue și nu este incompatibilă cu principiul *non bis in idem* (*hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 11.06.2013, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 320 Cod penal al Republicii Moldova nr. 985 – XV din 18.04.2002, în redacția Legii nr. 173 din 09.07.2010, pentru modificarea unor acte legislative, pct. 82, 83, 86 - 88*).

În această consecutivitate, se atestă că conform rechizitoriului, inculpatul este acuzat că: „...**la 05.10.2015, prin Hotărârea Judecătorei Anenii Noi a fost sancționat contravențional în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional pentru neexecutarea intenționată și eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată din 06.03.2015. În perioada de timp de la 05.10.2015 până la 19.10.2015, urmărind scopul neexecutării Hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, a refuzat s-o execute...**” (vol. I, f.d. 83).

Potrivit hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, căsătoria între David G. și David A. a fost desfăcută, locul de trai al copilului minor David D. fiind stabilit cu mama David A. (vol. I, f.d. 41).

Conform încheierii din 30.09.2015, executorul judecătoresc Catanoi S. a intentat procedura de executare a documentului executoriu, debitorului David G. fiindu-i propus un termen de 15 zile pentru executarea benevolă a respectivei hotărâri, dar și avertizat că la expirarea acestui termen va fi continuată procedura de executare (vol. I, f.d. 200).

Potrivit hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 05.10.2015, inculpatul a fost sancționat în baza art. 318 Cod contravențional, la amendă în mărime de 50 unități convenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015 (vol. I, f.d. 51).

Conform procesului verbal din 16.10.2015, de conciliere a părților în procedura de executare, întocmit la sediul executorului judecătoresc S. Catanoi, David G. s-a obligat timp de 10 zile să transmită copilul minor mamei David A. (vol. I, f.d. 19).

Potrivit plângerii din 29.10.2015, David A. a solicitat procuraturii Anenii Noi tragerea lui David G. la răspundere penală (vol. I, f.d. 9).

Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29.11.2015, a fost respins recursul declarat de avocat în numele contravenientului David G. împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 05.10.2015 (vol. I, f.d.141-143).

Potrivit încheierii executoriului judecătoresc Catanoi S. din 30.11.2015, s-a încasat de la David G. în beneficiul executorului judecătoresc S. Catanoi cheltuielile de executare în mărime de 80 lei și onorariu în mărime de 2000 lei. În descriptivul încheierii este indicat că: „**Debitorul a recepționat încheierea privind intentarea procedurii de executare la data de 06.10.2015. Astfel, termenul de executare a documentului executoriu expiră la data de 21 octombrie 2015. Documentul executoriu a fost executat la data de 19.10.2015**” (vol. I, f.d.137).

Conform ordonanței din 07.12.2015, a fost pornită urmărirea penală în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal (vol. I, f.d. 1).

Circumstanțele enunțate denotă că, prin încheierea din 30.09.2015 executoriului judecătoresc Catanoi S. **i-a acordat inculpatului un termen de 15 zile pentru executarea benevolă a hotărârii** Judecătorei Anenii Noi din 06.03.2015, termen care **a început să curgă pe 06.10.2015 și urma să expire la 21.10.2015**, fapt constatat prin încheierea aceluiași executor din 30.11.2015.

Prin urmare, sancționarea inculpatului pe 05.10.2015 în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional și atragerea lui la răspundere penală conform art. 320 alin. (1) Cod penal pentru neexecutarea respectivei hotărâri în perioada de timp de la **05.10.2015 până la 19.10.2015**, în situația în care autoritățile i-au acordat un termen de executare între **30.09.2015 și 21.10.2015** nu se referă la **perioade distincte** și reprezintă o **suprapunere** între acestea.

Or, după aplicarea primei sancțiuni, autoritățile nu i-au consemnat inculpatului un nou termen pentru executarea obligației, astfel încât, la expirarea acestui nou termen, ultimul să poată fi din nou tras la răspundere.

În asemenea circumstanțe, sancționarea repetată, deja penală, a inculpatului s-a produs pentru aceeași infracțiune, faptă, continue și cade sub incidența principiului *non bis in idem* – dreptul de a nu fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă, generând temeiul achitării lui pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Pe lângă aceasta, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. și 5.1. din prezenta decizie, recursurile menționate sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹, 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și partea civilă, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile ordinare au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Dat fiind că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate, acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocata Rodica Bevziuc în numele părții civile David Ana și de procurorul adjunct interimar al procurorului Procuraturii de circumscripție Chișinău, Sergiu Ciobanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, în privința inculpatului David Ghenadie XXXXXXXXXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco